

คำถามที่ 74

กรุณาอธิบายเกี่ยวกับการติดฉลากแสดงสารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้

คำตอบ: มีประชากรจำนวนไม่น้อยที่ประสบกับปัญหาการแพ้อาหาร ซึ่งจะแสดงอาการเช่น ผื่นคัน ความดันโลหิตต่ำ ฯลฯ เมื่อได้รับอาหารเข้าไป ในบางกรณีอาจมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตได้เนื่องจากปัญหาทางระบบหายใจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแจ้งให้ผู้บริโภคได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสารที่ก่อให้เกิดอาการแพ้ในอาหารแปรรูป ในเวทีนานาชาติ คณะกรรมการ CODEX ได้มีมติร่วมกันในปี 2542 ให้ต้องติดฉลากแสดงในอาหารว่ามีสารที่ก่อให้เกิดอาการแพ้จำนวน 8 ชนิด (เท่าที่ทราบ) เป็นส่วนประกอบ

จากความเคลื่อนไหวดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการสังคมจึงได้นำระบบ “การติดฉลากแสดงสารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้” เข้ามาใช้ภายใต้กฎหมายสุขอนามัยอาหารในเดือนเมษายน 2544 โดยพิจารณาจากความเสี่ยงของการเกิดอาการและระดับความรุนแรง ทำให้สามารถแบ่งการระบุได้เป็นสองประเภท คือ “Specified ingredients” ซึ่งบังคับให้ต้องระบุฉลากจำนวน 5 รายการ และ “Items corresponding to specified ingredients” ซึ่งแนะนำให้ระบุฉลาก จำนวน 19 รายการ (ตามตาราง)

สินค้าอาหารที่ต้องมีการระบุชื่อวัตถุดิบในฉลาก

อาหารแปรรูปหรือสารปรุงแต่งอาหารที่ประกอบเป็นอาหารในรายการข้างล่างนี้ จะต้องติดฉลากแสดงองค์ประกอบ (กรณีของสารปรุงแต่งอาหาร อาจใช้คำว่า “ได้มาจาก XX” หรือ “ทำมาจาก XX”)

การเกิดภูมิแพ้เนื่องมาจากอาหารนั้น อาจแสดงอาการแม้ได้รับสารเพียงปริมาณน้อยๆ ดังนั้นจึงต้องระบุในฉลากเสมอไม่ว่าปริมาณของส่วนประกอบจะมีมากหรือน้อยก็ตาม

ตารางที่ 24 อาหารที่ต้องติดฉลากแสดงสารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้

[Specified ingredients] บังคับให้ติดฉลาก (5 รายการ)	ข้าวสาลี, โซบะ, ไข่, นม, ถั่วลิสง, วัตถุดิบชนิดรองพิเศษ
[Items corresponding to specified ingredients] แนะนำให้ติดฉลาก (19 รายการ)	หอย awabi, ปลาหมึก, ไข่ปลา (ikura), กุ้ง, ปู, ปลาแซลมอน, ปลาซาบะ, เนื้อวัว, เนื้อหมู, เนื้อไก่, ส้ม, ผลไม้กีวี, วอลนัท, ถั่วเหลือง, เห็ดโคนญี่ปุ่น (matsutake), ลูกพีช, มันแกว, แอปเปิล และ ถั่วเจลาติน

ขอบข่ายของการบังคับใช้

อาหารแปรรูปหรือสารปรุงแต่งอาหารที่บรรจุหีบห่อเพื่อการจำหน่ายจะอยู่ในข่ายที่ต้องระบุฉลาก ทั้งนี้รวมทั้งวัตถุดิบสำหรับอาหารที่ไม่ได้จำหน่ายโดยตรงให้กับผู้บริโภคซึ่งไม่มีชื่อบังคับภายใต้กฎหมาย JAS หรืออาหารที่อยู่ระหว่างกระบวนการขนส่งก็อยู่ในข่ายต้องระบุเช่นเดียวกัน

*ติดต่อ: Department of Food Safety, Pharmaceutical and Medical Safety Bureau,
Ministry of Health, Labour and Welfare (TEL: 03-5253-1111)